

БЛАГОСЛОВЕННЯ І ПРОКЛЯТТЯ

— Рікке.
Вона важко розплющила одне око. Тонкий укол нудотно яскравого світла.

— Повертайся.

Вона випхала язиком із рота мокрий від слини штифт і хрипко видихнула єдине слово, яке спало на думку:

— Блядь.

— Оце молодчина!

Ісерн присіла поруч, шкірячись. На її шиї хилиталось намисто з рун та фаланг пальців, викривлена усмішка демонструвала дірку між зубами. Допомогти вона і не запропонувала.

— Що ти бачила?

Рікке важко підняла руку і приклала долонею до чола. Здавалося, якщо не притримати череп, то він лусне. На внутрішньому боці повік досі миготіли образи, як ті світляні плями, що їх бачиш, коли дивишся на сонце.

— Я бачила людей, які падали з високої вежі. Десятками. — Вона скривилася на саму думку про те, як вони розбиваються об землю. — Я бачила повішених. Цілі ряди їх. — Шлунок стиснувся від згадки про розгойдувані тіла, дриготливі ноги. — Я бачила... Напевно, битву? Під червоним пагорбом.

Ісерн пирхнула.

— Це Північ. Не треба магії, щоби бачити наближення битви. Що ще?

— Я бачила, як палає Уффрїт.

Рікке й досі майже відчувала запах диму. Вона натиснула долонею на ліве око. Відчула жар. Пекучий жар.

— Ще що?

— Я бачила, як вовк з'їв сонце. Тоді лев з'їв вовка. Тоді ягня з'їло лева. Тоді сова з'їла ягня.

— Певно, та сова була справжньою почварою.

— Чи ягня було геть крихітне. Що це означає?

Ісерн приклала кінчик пальця до своїх пошрамованих вуст, як робила щоразу, коли збиралася промовити якесь одкровення.

— Навіть гадки не маю. Можливо, колесо часу повернеться й розкриє таємниці цих видінь.

Рікке сплюнула, але в роті досі стояв присмак відчаю.

— Тож... поживемо — побачимо.

— Це правильний вибір в одинадцяти з дванадцяти випадків. — Ісерн почухала западинку над ключицею й підморгнула. — Але якби я так сказала, ніхто не вважав би мене мудрагелею.

— Що ж, два секрети я можу розкрити тобі вже тепер. — Рікке зі стогоном сперлася на лікоть. — У мене болить голова, і я обісралася.

— Друге — ніякий не секрет, якщо маєш носа.

— Рікке-засранка, так мене прозиватимуть. — Вона зморщила носа й посунулася. — І це вже не вперше.

— Твоя біда у тому, що ти переймаєшся тим, як тебе прозивають.

— Моя біда в тому, що ці напади — це якесь моє прокляття.

Ісерн постукала кінчиком пальця під своїм лівим оком.

— Ти кажеш, що ці напади — це твоє прокляття, а я кажу, що твоє Довге Око є благословенням.

— Ага.

Рікке перекотилася на коліна, а шлунок покотився далі, залоскотавши нудотою в горлі. Ради мертвих, вона почува-

лася розбитою й геть вичавленою. Так, ніби цілу ніч цмулила ель, але от мордування вдвічі більше, і жодного солодкого спогаду.

— Щось не дуже схоже на благословення, — пробуркотіла вона після того, як ризикнула легенько відригнути, а поєдинок із власними кишками завершився нічиєю.

— Благословення рідко бувають без прихованих у них проклять, як і прокляття без краплини благословення. — Ісерн відрізала шматочок чаги від висушеного кавалка. — Як це повелося майже з усім, все залежить від того, як на це дивитися.

— Дуже глибокодумно.

— Як завжди.

— Може, людина, в якій не так болить голова, більше оцінила би твою мудрість.

Ісерн лизнула кінчики пальців, скачала чагу грудкою і простягнула Рікке.

— Я — бездонний колодязь одкровень, але невігласа не змусиш із нього напитися. А тепер знімай штани. — Вона аж зайшлася своїм гавкітливим дикунським сміхом. — Чимало чоловіків воліли би почути від мене ці слова.

Рікке сіла, привалившись спиною до одного із застиглих сторчма каменів із шапкою снігу, і мружилась на сонце, що мерехтіло між мокрих гілок. Хутрянний плащ, подарований батьком, обіймав її за плечі, а вільглий вітер обвівав голий зад. Вона жувала чагу й ганялася нігтями з чорною облямівкою по всьому тілу, бо свербіло немилосердно, а водночас намагаючись втишити вкрай розхитані нерви й викинути з голови спогади про ту вежу, про всіх тих повішених, про Уффрїт у вогні.

— Видіння... — пробуркотіла вона. — Це таки прокляття, тут і до ворожки не ходи.

Ісерн, брѳохаючи, видерлася на берег із її мокрими штанами, з яких скрапувала вода.

— Чисті, мов перший сніг! Тепер смердітимеш лише юністю й розчаруванням.

— Хто б говорив про сморід, Ісерн-і-Фаїл.

Ісерн підняла жилаву, вкриту татуюваннями руку, нюхнула під пахвою й задоволено зітхнула.

— У мене приємний, земний аромат жінки, саме такий, який полюбляє місяць. Якщо запахи тебе бентежать, ти обрала не те товариство.

Рікке сплюнула сік чаги, але трохи не розрахувала сили, тож більша його частина стекла по підборіддю.

— Ти божевільна, якщо гадаєш, що я тут щось обирала.

— Те ж саме казали про мого татуса.

— І він був божевільний, як мішок із совами, ти сама так завжди кажеш!

— Так, але для когось божевільний — це те саме, що й видатний. Чи варто нагадувати, що ти й сама не така вже звичайна? Цього разу ти так хвицалася, що ледве з чобіт не вискочила. Може, надалі доведеться тебе зв'язувати, щоб ти, бува, не скрутила собі в'язів, і не лишилася слинявим овочем, як мій братик Брейт. Хоча завваж: він принаймні своє гівно тримає в собі.

— Красно дякую.

— Не варто подяки. — Ісерн склала пальці ромбиком і, примружившись, глянула крізь нього на сонце. — Давно час рушати. Сьогодні день величних подвигів. А може, й нищих.

Вона кинула штани Рікке на коліна.

— Краще вдягайся.

— Що, в мокрі? Вони ж натиратимуть.

— Натиратимуть? — пирхнула Ісерн. — Це все, що тебе хвилює?

— У мене досі так болить голова, що аж у зуби віддає. — Рікке хотіла це прокричати, але знала, що заболить ще більше, тому тихо проскиглила: — Годі з мене дрібних негараздів.

— Життя з дрібних негараздів і *складене*, дівчино! І саме завдяки їм ти дізнаєшся, що іще *жива*. — Ісерн знову реготнула і радісно ляснула Рікке по плечу так, що та аж поточилася. — Можеш дорогою світити своїм кругленьким білим задком, якщо тобі так хочеться, але йти доведеться, так чи інакше.

— Це прокляття, — пробуркотіла Рікке й заходила-ся, звиваючись, вдягати вогкі й холодні штани. — Точно прокляття.

— То... Ти правда вважаєш, що у мене Довге Око?

Ісерн ішла через ліс своєю недбалою ходою, і хоч як Рікке поспішала, завжди залишалася на незручні пів кроку позаду.

— А ти справді гадаєш, що я би інакше витрчала на тебе свої сили?

Рікке зітхнула.

— Напевно, ні. Просто у піснях це така штука, з якою відьми, маги та інші мудрі люди прозирають крізь туман майбутнє. А не така, що змушує ідіотів валятися на землі й обсиратися.

— Якщо ти не помічала, барди звикли все прикрашати. Розумієш, за пісні про мудрих відьом платять добре, а от за обісраних ідіотів — менше.

Рікке з сумом визнала, що це правда.

— А довести, що ти справді маєш Довге Око, непросто. Його не змушиш розкритися силою. Доводиться виманювати. — Ісерн полоскотала Рікке під підборіддям, від чого та відсахнулася. — Вивести до священних місць, де стоять старі камені, і щоби місяць заливав їх світлом. Але й навіть тоді воно побачить те, що само захоче.

— Але Уффріт у вогні, чи не так? — Тепер, коли вони спустилися з Високогір'я й наближались до дому, Рікке відчувала тягар тривоги. Мертві за свідків, в Уффріті вона не завжди була щаслива, але й бачити його у полум'ї не хотіла. — Як таке може статися?

— Достатньо необережно поводитися з вогнем, коли готуєш їжу. — Ісерн кинула погляд убік. — Хоча тут, на Півночі, я б сказала, що міста частіше палають через війну.

— Війну?

— Це коли бійка залучає стільки людей, що живим та здоровим із неї майже ніхто не виходить.

— Та знаю я, що це таке, щоб тебе чорти вхопили. — Рікке відчувала, як росте за коміром пляма страху, яку ніяк не вдавалося струсити, скільки б вона не посмикувала плечима. — Але ж на Півночі усе моє життя був мир.

— Мій татусь казав, що мудрі в часи миру готуються до кровопролиття.

— Твій татусь був божевільний, як чобіт із лайном.

— А твій татусь що каже? Мало кого можна назвати при томнішим за Шукача.

Рікке знову пересмикнула плечима, але це не допомогло.

— Він каже: сподівайся на краще, і готуйся до гіршого.

— Я б сказала, що це розумна порада.

— Але він жив у темні часи. Постійно бився. З Бетодом. З Чорним Доу. Тоді все було інакше.

Ісерн пирхнула.

— Не було. Я була там, коли твій батько бився з Бетодом на Високогір'ї, і Кривава Дев'ятка був поруч із ним.

Рікке розгублено кліпнула.

— Тобі ж не могло бути більше десяти років.

— Цього достатньо, аби вбити людину.

— Що?

— Я батьків молот носила, бо найменшим годиться тягати найбільшу вагу, але того дня він бився молотом, тож у мене був його спис. Оцей ось. — Тупий кінець його держака вистукував по стежці ритм їхніх кроків. — Батько збив із ніг чоловіка, той намагався піднятися, і я вдарила його просто в сраку.

— Оцим списом?

Рікке вже звикла вважати його звичайнісінькою палицею, з якою Ісерн не розлучалася. Палицею, один кінець якої був у чохла з оленячої шкіри. Їй не подобалося думати, що там, усередині, вістря. А тим паче знати про те, що воно побувало у сраці якогось бідолахи.

— Ну, він відтоді поміняв кілька держаків, але...

Ісерн зупинилася, підняла татуйовану руку, примружилася. Рікке чула тільки перешіптування гілок, крап-крап-крапання відлеглої снігу, пташине цвірінь-цвірінь-цвірінчання на деревах із набубнявленими бруньками.

Вона схилилася до Ісерн:

— Що за...

— Стрілу на тятиву, і заговорюй їм зуби, — прошепотіла та.

— Кому?

— Як не вийде — покажуй свої. У тебе не зуби, а боже благословення.

Вона метнулася з дороги у хащі.

— Мої зуби? — просичала Рікке, але швидко тінь Ісерн уже зникла в чагарнику.

І аж тоді вона почула чоловічий голос:

— Упевнений, що нам сюди?

На плечі Рікке висів лук — вона сподівалася зустріти оленя, — тож тепер зняла його, поспішно дістала стрілу, ледь не впустивши її, і, попри нервово посмикування руки, змогла-таки накласти.

— Нам сказано шукати в лісі. — Глибший, грубший, страшніший голос. — Хіба це схоже на ліс?

Її раптом охопила паніка: а раптом це стріла на білку? Перевірила: вістря широке, як і слід.

— Та, певно, не хащі.

Регіт.

— Яка, до дідька, різниця?

З-за повороту вийшов немолодий чоловік. Він тримав у руці жезл, а коли нахилив його, то у плямах сонячного